

MIESTO POD SLNKOM n.o.

Výročná správa za rok 2007

„Každý má právo na svoje miesto pod slnkom“

Toto motto našej organizácie, ktoré je aj v názve našej neziskovej organizácie predznačuje cieľovú skupinu klientov, ktorým poskytujeme pomoc, poradenstvo a opatrenia sociálnoprávnej ochrany. Sú to rodiny, jednotlivci a najmä deti, ktorí z rôznych príčin akoby toto právo na miesto pod slnkom nemali. Žijú pod mrakom v nepohode alebo v tieni. Ak sa nám podarí aspoň pre niektorých nájsť cestu z tohto tieňa alebo nepohody, nepracovali sme nadarmo.

Naša organizácia vznikla koncom roka 2002 a podnetom pre jej vznik bola snaha rozšíriť paletu činností a možnej pomoci rodinám a deťom nad rámec vtedajšej legislatívy. V tomto čase bola práca mimovládnych organizácií v oblasti sociálnoprávnej ochrany a pomoci deťom a rodinám minimálna. Takže naše aktivity sa zameriavali na pomoc deťom v detských domovoch nájsť si „priateľské rodiny“, zapájať ich do života mimo detský domov ale aj vyhľadávať a pripravovať náhradných rodičov. Od začiatku bolo našim cieľom aj skvalitňovanie práce obcí v sociálnej oblasti a poskytovanie sociálneho poradenstva.

Legislatívna zmena v podobe nového zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele č. 305/2005 Z.z. umožnila našej organizácii rozšíriť svoje služby a aktivity vo vzťahu k rodinám a deťom v krízovej situácii. Ako jedna z prvých organizácií sme požiadali MPSVaR o akreditáciu na realizovanie opatrení sociálnoprávnej ochrany. Od februára 2006 máme akreditáciu na realizáciu viacerých opatrení podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele. Celkove môžeme tieto aktivity zhrnúť do troch hlavných oblastí našej práce.

Ide o:

- realizáciu výchovných a sociálnych programov,
- sanáciu rodinného prostredia s cieľom zabrániť vyňatiu detí alebo pripraviť podmienky na ich návrat do rodín a poskytnúť im pomoc pri adaptácii sa v rodine, či ide o vlastnú alebo náhradnú rodinu,
- oblasť náhradnej rodinnej starostlivosti a to prípravu náhradných rodičov, prípravu detí na návrat do rodín, sprevádzanie náhradných rodín a pomoc pri riešení problémov.

Uplynulý rok 2007 môžeme hodnotiť ako úspešný. Našu pomoc vyhľadáva čoraz viac rodín v kríze, ktoré chcú riešiť svoje problémy. So žiadosťou o pomoc sa na nás obracajú aj náhradné rodiny pri riešení svojich bežných, ale aj závažnejších problémov. Celkove sme v roku 2007 zaevidovali 107 rodín, ktoré potrebovali pomoc.

Prípravu na zapísanie do zoznamu osôb vhodných na náhradnú rodinnú starostlivosť sme zabezpečili pre 21 žiadateľov o NRS.

Uskutočnili sme 324 osobných poradenských a konzultačných stretnutí s klientmi na našom pracovisku. Telefonické konzultácie s klientmi sme realizovali v 146 prípadoch.

V záujme našich klientov sme v 36 prípadoch jednali s rôznymi inštitúciami a poskytli 94 intervencií

v ich prospech. V 147 prípadoch sme klientom poskytli odborné konzultácie a spracovali sme pre nich 66 písomných podaní, návrhov alebo vyjadrení.

Ďalší zámer našej činnosti a to pomoc pri skvalitňovaní sociálnej práce a poradenstva v pôsobnosti obcí sme v roku 2007 realizovali formou odborných konzultácií pre sociálnych pracovníkov obce a pre komunitných sociálnych pracovníkov. Konzultácie, ktoré v konečnom dôsledku prispeli ku kvalitnejšiemu a komplexnejšiemu riešeniu problémov občanov už v prvom kontakte sme poskytli v 88 prípadoch.

Okrem týchto opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálneho poradenstva pre spontánnych klientov, sme sa zapojili aj do realizácie priorít v sociálnoprávnej ochrane úradov práce sociálnych vecí a rodiny v Košiciach a Sp. Novej Vsi.

Na základe výzvy ÚPSVaR Košice sme do verejnej súťaže predložili dva projekty a to na realizáciu zákazky na tému:

- I.** Sociálne a výchovné programy zamerané na zlepšenie rodinných vzťahov, obnovu harmonického spoluzitia a sanáciu rodín pred, počas alebo po umiestnení v ústavnej výchove so zameraním na hospodárenie, vedenie domácnosti, dodržiavanie hygieny a zdravotnú starostlivosť.
- II.** Sociálny program realizovaný formou terénnej sociálnej práce zameraný na výchovné pôsobenie v rodinách, v ktorých zanedbávajú rodičovské povinnosti, nadmerne sa požíva alkohol a experimentuje sa s omamnými a psychotropnými látkami.

Vo verejnej súťaži sme uspeli v zákazke uvedenej pod bodom I. a tak sme realizovali sociálny a výchovný program pre 50 rodín z okresu Košice – mesto a Košice – okolie. Podľa situácie detí boli rodiny rozdelené nasledovne: 6 rodín, kde sa deti vrátili z ústavnej starostlivosti z toho v 4 prípadoch do vlastnej rodiny a v 2 prípadoch do náhradnej rodiny formou náhradnej osobnej starostlivosti. 9 rodín bolo v situácii keď pre zanedbávanie starostlivosti o deti týmto hrozilo reálne vyňatie detí z rodín a ich umiestnenie do inštitucionálnej starostlivosti 35 rodín, s ktorých boli deti vyňaté a rôzne dlhú dobu umiestnené v inštitucionálnej starostlivosti.

Práve v tejto tretej skupine bolo 9 rodín, ktoré nakoniec z programu vypadli resp. sa tento realizoval len čiastočne. Rodiny migrovali, nemali žiadne bývanie, žili ako bezdomovci, boli na neznámom mieste alebo realizáciu programu odmietli. Rodiny ktoré boli zaradené do programu boli mnohoproblémové. Vyskytovala sa u nich dlhodobá chudoba, dospelí členovia rodiny boli dlhodobo nezamestnaní resp. nikdy nepracovali, nemali vytvorené návyky na prácu a ani sa ich nepokúšali vytvárať napr. zapojením sa do aktívnych prác. Žili na nízkej sociálnej úrovni s absenciou primeraného bývania, vybavenia a na nízkej hygienickej úrovni. V rodinách sa vyskytoval alkoholizmus, trestná činnosť, zneužívanie prchavých látok. 22 rodín bolo neúplných.

Napriek týmto nepriaznivým faktom v skupine rodín s odňatými deťmi sa nám podarilo pripraviť podmienky pre návrat 15 detí z detských domovov zo 7 rodín do vlastnej rodiny. V skupine rodín ktorým hrozilo vyňatie detí sa situácia upravila tak že žiadne dieťa počas trvania projektu nebolo umiestnené v mimo rodinu.

Rodiny, do ktorých sa vrátili deti z ústavnej starostlivosti vzhľadom k tomu, že ani rodičia ani deti neboli na túto zmenu primerane pripravené vykazovali pri prevzatí viaceré problémy. Deti sa ťažšie adaptovali na nové pre ne nezvyklé prostredie a ťažšie si utvárali vzťahy v rodine. Počas realizácie programu, v ktorom sme využili aj prvky terapie na úpravu poruchy pripútania u detí a modifikovanú prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť- ktorú tieto rodiny predtým neabsolvovali - sa poruchy adaptácie zmiernili alebo odstránili. Výsledky v týchto rodinách hodnotíme ako úspešné.

Podľa výzvy ÚPSVaR Sp. Nová Ves na realizáciu projektu na tému „Výchovný a sociálny program pre rodičov a deti z rodín, kde rodičia požívajú alkohol vo zvýšenej miere a zanedbávajú starostlivosť o deti,“ sme pripravili výchovný a sociálny program, s ktorým sme vo verejnej súťaži uspeli.

Na základe tohto sme realizovali výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa výchovného a sociálneho programu - v 30 rodinách so závislým členom z okresov Sp. Nová Ves a Gelnica. Rodiny zaradené do programu boli mnohoproblémové a z dôvodu rozvinutého alkoholizmu väčšinou u žien boli aj vysoko dysfunkčné. Rodiny mali zlú sociálnu a finančnú situáciu, žili v chudobe, alkoholizmus bol vo viacerých rodinách viacgeneračný. Viaceré klientky už predtým bez úspechu absolvovali protialkoholické liečenie. V troch rodinách boli matky alkoholička od rodín separované

a deti žili s otcom alebo inými príbuznými. V jednom prípade pre závažné ochorenie spôsobené alkoholizmom klientka v priebehu programu zomrela, ďalšia je závažne chorá: o teda o zvlášť ťažké prípady, v ktorých boli deti ohrozené a hrozilo ich vyňatie z rodiny. V týchto rodinách žilo 102 detí. V inštitucionálnej starostlivosti boli 4 deti a to z dôvodu porúch správania a boli v reedukačnom procese.

Napriek tejto zlej východiskovej situácii sa nám podarilo s väčšinou rodín nadviazať dobrú spoluprácu. Rodiny našu pomoc prijímali, dobre spolupracovali a prejavilo sa to aj vo výsledkoch. Vo väčšine prípadov sme zaznamenali zlepšenie, alebo aspoň zmienenie nepriaznivej sociálnej a výchovnej situácie.

Odborné aktivity

Na zabezpečenie zvyšovania odborných zručností a kvality našej práce sme pre potreby našej organizácie a odborných spolupracovníkov v roku 2007 zorganizovali pracovné stretnutia s pracovníkmi oddelení sociálnoprávnej ochrany a kurately ÚPSVaR Košice, ale aj s kolegami z občianskeho združenia Návrat, kde sme si vymenili skúsenosti a postupy pri realizácii náročnej terénnej sociálnej práce pri realizácii sanácie rodinného prostredia. O práci a výsledkoch pri realizácii sanácie rodín sme informovali v príspevku na konferencii „Mosty k rodine“, ktorú zorganizovalo občianske združenie Úsmev ako dar. Riaditeľka organizácie sa zúčastnila odborného seminára organizovaného OZ Návrat v Mojmírovciach, kde absolvovala nácvik terapeutického programu pripútania pre deti predškolského veku.

Pre potreby komunitných sociálnych pracovníkov z Košíc sme pripravili a realizovali vzdelávací program o úlohách obcí pri realizácii opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately.

Na propagáciu a bližšiu informovanosť o činnosti našej organizácie sme otvorili web stránku našej neziskovej organizácie pod názvom www.miestopodslnkom.sk kde sa snažíme aktuálne uverejňovať naše aktivity a odpovedať na otázky v sekcii poradňa. Spracovali sme aj nový informačný leták o našej organizácii a ponúkaných službách.

Personálne zdroje našej organizácie

Vzhľadom k charakteru práce a financovania našich aktivít, ktoré je založené na príspevku od VÚC Košického kraja a z projektov od úradov práce získaných vo verejnej súťaži a ktoré sú časovo limitované spravidla do konca roku, nie je možné stabilizovať zamestnancov v trvalom pracovnom pomere. Napriek tomu sa nám podarilo získať pre naše aktivity odborných pracovníkov, ktorí pracujú ako externisti pri realizácii konkrétnych úloh organizácie. Odbornú a náročnú terénnu sociálnu prácu v rodinách nám v uplynulom roku pomáhali realizovať spolupracovníčky s vysokoškolským vzdelaním v odbore sociálna práca v celkovom počte 8. S iným humanitným vzdelaním druhého stupňa 3 pracovníčky, z toho 2 s absolvovaným výcvikom supervízora v sociálnej práci. Náročnú prácu v rómskych komunitách nám pomáhal okrem iných realizovať aj 1 komunitný sociálny pracovník so stredoškolským vzdelaním a výcvikom v komunitnej sociálnej práci. Títo spolupracovníci pracovali pre našu organizáciu na čiastočný úväzok na základe dohody o vykonaní práce alebo na základe zmluvy. Sme radi, že svojím zápalom, nasadením a odbornými kvalitami pomohli úspešne realizovať projekty náročnej terénnej sociálnej práce.

Činnosť našej organizácie bola v priebehu minulého roka hodnotená aj prostredníctvom odbornej kontroly

Následnú finančnú kontrolu v našej organizácii realizovali zamestnanci Útvaru hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja s výsledným zistením: „Kontrolou použitia a zúčtovania finančného príspevku nebolo zistené porušenie všeobecných záväzných právnych predpisov a podmienok uvedených v zmluve“.

Pracovníci MPSVaR z odboru stratégie sociálnej ochrany detí a rodiny vykonali kontrolu v našej organizácii so zameraním na:

- plnenie účelu, na ktorý bolo zariadenia zriadené,

- dodržiavanie podmienok zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- dodržiavanie podmienok ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, medzinárodných dohovorov a právnych aktov EÚ v oblasti práv detí,
- plnenie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa udelenej akreditácie.

Záver kontroly bol nasledovný: „Možno konštatovať, že odo dňa udelenia akreditácie právnická osoba spĺňa podmienky akreditácie uložené zákonom o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately, podmienky odbornej spôsobilosti fyzických osôb, ktoré zamestnáva a k zmenám v rozhodujúcich skutočnostiach podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele nedošlo“.

Činnosť správnej rady neziskovej organizácie

Správna rada sa v súlade so štatútom organizácie zišla v priebehu roka 3x .

Na zasadnutiach v dňoch 06.04.2007, 22.07.2007 a 01.11.2007 prerokovala okrem iného aj tieto dokumenty:

Výročnú správu o činnosti a hospodárení za rok 2006,

Revíznú správu za rok 2006,

Návrh plánu práce a rozpočtu na rok 2007,

Návrh projektov do verejnej súťaže vyhlásenej ÚPSVaR Košice a Sp. Nová Ves ako aj informáciu o výsledkoch verejnej súťaže,

Prerokovala a schválila žiadosti o granty a zámery rozvoja organizácie:

Žiadosť o dotáciu z MPSVaR ,

Prihlášku do súťaže organizovanej nadáciou SOCIA – Cena za kvalitu,

Zámer zriadenia Centra pre rodinu,

Zámer prípravy projektu z blokového grantu Socie na podporu sociálnej inklúzie,

Priebežne hodnotila informácie o aktuálnej situácii v neziskovej organizácii, o realizácii projektov a o výsledkoch predložených žiadostí o granty a spoluprácu,

Správna rada prerokovala aj výhľadové zameranie práce neziskovej organizácie na rok 2008.